

Sygn. akt II PK 50/17

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa J. D.
przeciwko K. Spółka Akcyjna Oddział w L.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 grudnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w L.
z dnia 13 października 2016 r., sygn. akt V Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 240
(dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów pełnomocnika
pozwanego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 13 października 2016 r., sygn. akt V Pa [...] Sąd Okręgowy w L. w sprawie z powództwa J. D. przeciwko K. S.A. Oddział w L. o przywrócenie do pracy oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego w L. z 17 maja 2016 r., sygn. akt IV P [...], w którym Sąd oddalił powództwo w całości.

Sąd drugiej instancji podzielił i przyjął za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy.

Istotą sporu w niniejszej sprawie był zarzut powoda nierespektowania ochrony trwałości stosunku pracy pracownika w wieku przedemerytalnym oraz zasadność dokonanej powodowi w dniu 11 lipca 2013 r. wypowiedzenia umowy o

pracę, w którym pozwany pracodawca jako przyczyny wskazał nieprzestrzeganie przepisów Kodeksu Pracy oraz Regulaminu Pracy Pracowników K. S.A. - Oddział „L.” i nie wypełnianie podstawowych obowiązków pracowniczych przez:

1. niewykonywanie oraz niestaranne i nieterminowe wykonywanie poleceń przełożonych,
2. nierzetelne wykonywanie pracy i nieefektywne wykorzystywanie czasu pracy,
3. nieprzestrzeganie ustalonego w Oddziale porządku i dyscypliny pracy,
4. nieprzestrzeganie w zakładzie pracy zasad współżycia społecznego, oraz
5. utrata zaufania do pracownika uniemożliwiająca dalsze jego zatrudnienie w O/Z „L.”.

W dalszej części wypowiedzenia pracodawca skonkretyzował powyższe zarzuty i wskazał poszczególne naruszenia obowiązków, których dopuścił się pracownik, a które miały w ocenie pracodawcy uzasadniać rozwiązanie umowy o pracę.

Ponadto Sądy ustaliły, że powód osiągnął obniżony wiek emerytalny uprawniający do emerytury górniczej (tj. 55 lat) w dniu 11 czerwca 2013 r., jednak nie posiadał wymaganego stażu pracy, który wynosi 25 lat.

Sąd Okręgowy rozpoznając apelację powoda uznał, że nie ma ona uzasadnionych podstaw, zaś rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji było prawidłowe. Sąd odwoławczy wskazał, że Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej wykładni art. 39 k.p. uznając, że powód nie znajdował się w okresie ochronnym, o którym mowa w tym artykule, bowiem już w dniu 11 czerwca 2013 r., a zatem przed otrzymaniem wypowiedzenia osiągnął on wiek 55 lat, uprawniający do otrzymania emerytury górniczej, jednak nie posiadał on wymaganego stażu pracy. Natomiast do osiągnięcia wieku 60 lat uprawniającego do otrzymania wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze powodowi brakowało w dniu wypowiedzenia więcej niż 4 lata, a zatem również nie obejmowała go ochrona przewidziana w art. 39 k.p.

Sąd odwoławczy nie dopatrył się również błędów w ustaleniach faktycznych i w ocenie dowodów po stronie Sądu Rejonowego, wskazując, że zarzuty powoda w tym zakresie nie zostały oparte na jakiegokolwiek argumentacji, a jedynie są

zbiorem ogólnych twierdzeń, przeciwnych do oceny Sądu pierwszej instancji, zaś ocena dokonana przez Sąd oparta została na zasadach logiki i doświadczenia życiowego i kompleksowo uzasadniona.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył w całości skargą kasacyjną powód. Skargę oparto na zarzucie naruszenia przepisów prawa materialnego.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na przyczynie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Wskazano, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisu prawnego na tle podanego w kasacji stanu faktycznego, gdyż wykładnia dokonana przez Sąd pierwszej jak i drugiej instancji budzi istotne wątpliwości, bowiem Sądy te oparły się na stanowisku Sądu Najwyższego zawartym w wyroku z dnia 5 maja 2011 r., sygn. akt II PK 282/10, które to orzeczenie dotyczyło innego stanu faktycznego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na brak spełnienia ustawowych przesłanek określonych przepisem art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. oraz 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., w sytuacji przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje potrzeba dokonania wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; czy z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 424365 i 1652383). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.; z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr 2054493). Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z

14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

W pierwszej kolejności należy podnieść, że skarga kasacyjna nie zawiera w ogóle uzasadnienia wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, bo choć dla obu tych przesłanek argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać. Skarga kasacyjna jest bowiem szczególnym środkiem zaskarżenia, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, iż takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007; z 10 marca 2008 r., III UK 4/08, LEX nr 459291; z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 404134 i z 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, LEX nr 406392). W przedmiotowej sprawie skarżący w ogóle nie zawarł w treści skargi kasacyjnej uzasadnienia wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, co stanowi istotną wadę formalną skargi kasacyjnej.

Należy ponadto zauważyć, że skarżący nie spełnił wymagań określonych powyżej, pozwalających przyjąć, że w przedmiotowej sprawie rzeczywiście zachodzi potrzeba dokonania wykładni przepisów prawa. W skardze kasacyjnej nie wskazano konkretnego przepisu prawa, który budziłby wątpliwości interpretacyjne, bądź też prowadziłyby do rozbieżności w orzecznictwie sądów, nie wskazano również na czym te rozbieżności i wątpliwości miałyby polegać. Można się jedynie

domyślać, że chodzi o art. 39 k.p., na tle którego istnieje jednak bogate orzecznictwo Sądu Najwyższego, które zresztą częściowo było przywoływane przez Sądy *meriti* i zostało przez nie wzięte pod uwagę przy rozpoznawaniu przedmiotowej sprawy. Skarżący nie wykazał, aby dotychczasowa linia orzecznicza wymagała uzupełnienia, czy też zawierała jakieś sprzeczności.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie w punkcie drugim ma swoje oparcie w § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).